

986**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW**

z dnia 2 lipca 2002 r.

w sprawie wymogów, jakie powinny spełniać służby porządkowe organizatora imprezy masowej w zakresie wyszkolenia i wyposażenia, oraz szczegółowych warunków i sposobów ich działania.

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1298 i Nr 123, poz. 1353 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa wymogi, jakie powinny spełniać służby porządkowe w zakresie wyszkolenia i wyposażenia, oraz szczegółowe warunki i sposoby działania tych służb w zakresie sprawdzania upoważnień osób do uczestniczenia w imprezie masowej, sposobów legitymowania osób, przeglądania ich bagaży i odzieży oraz usuwania osób zakłócających imprezę.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych,
- 2) komendancie wojewódzkim Policji — rozumie się przez to również Komendanta Stołecznego Policji.

§ 2. Kandydaci na członków służb porządkowych i kandydaci na kierowników do spraw bezpieczeństwa, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy, są obowiązani odbyć przeszkolenie według programu określonego w § 3.

§ 3. 1. Zakres programu szkolenia dla członków służb porządkowych, nieposiadających licencji pracownika ochrony fizycznej, obejmujący zagadnienia:

- 1) teoretyczne — w zakresie ogólnoprawnym, zabezpieczenia porządku i bezpieczeństwa publicznego na imprezach masowych,
- 2) praktyczne — w zakresie samoobrony i technik interwencyjnych,

określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Zakres programu szkolenia dla członków służb porządkowych, posiadających licencje pracownika ochrony fizycznej, obejmujący zagadnienia teoretyczne w zakresie ogólnoprawnym oraz ochrony porządku

i bezpieczeństwa publicznego na imprezach masowych, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Zakres programu szkolenia kierowników do spraw bezpieczeństwa, obejmujący zagadnienia teoretyczne w zakresie ogólnoprawnym, zabezpieczenia porządku i bezpieczeństwa publicznego na imprezach masowych i zawodowe, z zakresu organizacji zabezpieczenia porządku i bezpieczeństwa publicznego w obrębie imprezy masowej i nadzoru nad służbami porządkowymi oraz współpracy z Policją przy zabezpieczeniu imprez masowych, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Szkolenia kandydatów na członków służb porządkowych i kandydatów na kierowników do spraw bezpieczeństwa są prowadzone przez szkoły lub ośrodki kursowe przygotowujące do wykonywania zadań pracownika ochrony osób i mienia. Szkolenie kończy się egzaminem wewnętrznym.

2. Wzór zaświadczenia o odbyciu szkolenia określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 5. Członków służb porządkowych, w zależności od potencjalnego ryzyka i potrzeb, wyposaża się w:

- 1) łączność bezprzewodową,
- 2) ręczne wykrywacze metalu,
- 3) latarki elektryczne,
- 4) środki opatrunkowe,
- 5) wzory biletów, identyfikatorów i zaproszeń,
- 6) środki transportu,
- 7) inne niezbędne i prawnie dozwolone środki ochrony osobistej.

§ 6. Stwierdzenia prawa osoby do przebywania na imprezie masowej członek służby porządkowej dokonuje przez:

- 1) sprawdzenie, czy osoba ta posiada ważny bilet wstępu, identyfikator, zaproszenie albo inny dokument uprawniający do przebywania na imprezie,
- 2) porównanie okazanego dokumentu ze wzorem,
- 3) sprawdzenie, czy dane personalne osoby nie zostały umieszczone w rejestrze, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy.

§ 7. 1. Przed rozpoczęciem legitymowania osoby członek służby porządkowej jest obowiązany użyć zwrotu „służba porządkowa” oraz:

- 1) podać swoje imię i nazwisko, oraz w taki sposób okazać, umieszczony w widocznym miejscu, identyfikator potwierdzający uprawnienie do podjęcia czynności, aby osoba legitymowana miała możliwość odczytania danych zawartych w tym dokumencie,
- 2) podać podstawę prawną i powód legitymowania.

2. Tożsamość osoby legitymowanej ustala się na podstawie:

- 1) dowodu osobistego,
- 2) tymczasowego zaświadczenia tożsamości,

3) legitymacji szkolnej lub studenckiej,

4) dokumentu stwierdzającego tożsamość cudzoziemca,

5) innych dokumentów potwierdzających tożsamość, zaopatrzonych w fotografię i adres zamieszkania osoby legitymowanej.

3. Dokonując legitymowania, członek służby porządkowej sprawdza autentyczność dokumentu oraz potwierdza zgodność danych personalnych w nim zawartych z oświadczeniem legitymowanego.

4. W razie legitymowania uczestników imprezy masowej znajdujących się w pojeździe, gdy uzasadniają to względy bezpieczeństwa, członek służby porządkowej ma prawo żądać opuszczenia pojazdu przez te osoby. Odmowa opuszczenia pojazdu jest traktowana jak odmowa poddania się czynnościom, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1—3 ustawy.

§ 8. 1. Przeglądanie odzieży powinno być dokonywane przez członka służby porządkowej tej samej płci co osoba kontrolowana.

2. Przed rozpoczęciem przeglądania bagaży lub odzieży osoby członek służby porządkowej jest obowiązany użyć zwrotu „służba porządkowa” oraz:

- 1) podać swoje imię i nazwisko, a także w taki sposób okazać, umieszczony w widocznym miejscu, identyfikator potwierdzający uprawnienie do podjęcia czynności, aby osoba, której bagaż lub odzież jest przeglądana, miała możliwość odczytania danych zawartych w tym dokumencie,
- 2) podać podstawę prawną i przyczynę przeglądania bagaży lub odzieży.

3. Przed przystąpieniem do przeglądania bagaży lub odzieży osoby członek służby porządkowej wzywa osobę do okazania ich zawartości.

4. W przypadku stwierdzenia w zawartości przeglądanych bagaży lub odzieży przedmiotów, których wnoszenie i posiadanie na imprezie jest zabronione, członek służby porządkowej odmawia wpuszczenia na imprezę osoby, u której stwierdzono posiadanie tych przedmiotów, lub usuwa ją z miejsca przeprowadzania imprezy.

5. W przypadku stwierdzenia w zawartości przeglądanych bagaży lub odzieży broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów, napojów alkoholowych, materiałów wybuchowych, pirotechnicznych i pożarowo niebezpiecznych oraz środków odurzających i psychotropowych, członek służby porządkowej dokonuje ujęcia osoby, u której w przeglądanych bagażach lub odzieży stwierdzono te przedmioty i po ich odebraniu sporządza protokół z tej czynności, a następnie przekazuje tę osobę Policji wraz z odebranymi przedmiotami.

§ 9. 1. Przed przystąpieniem do usunięcia z miejsca przeprowadzania imprezy masowej osoby, która swoim zachowaniem zakłóca tę imprezę, członek służby porządkowej jest obowiązany użyć zwrotu „służba porządkowa” oraz:

- 1) podać swoje imię i nazwisko, oraz w taki sposób okazać, umieszczony w widocznym miejscu, identyfikator potwierdzający uprawnienie do podjęcia czynności, aby osoba, która swoim zachowaniem daje podstawę do usunięcia z imprezy, miała możliwość odczytania danych zawartych w tym dokumencie,
- 2) podać podstawę prawną i przyczynę usunięcia osoby z miejsca przeprowadzania imprezy masowej.

2. Przystępując do usunięcia osoby z miejsca przeprowadzania imprezy masowej, członek służby porządkowej wzywa osobę usuwaną do opuszczenia miejsca przeprowadzania imprezy masowej i towarzyszy tej osobie aż do granicy miejsca, w którym odbywa się impreza.

3. Członek służb porządkowych może odstąpić od czynności określonych w ust. 1, jeżeli zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem dla życia, zdrowia ludzkiego lub ochranianego mienia.

4. W przypadku niepodporządkowania się wezwaniu osoby do opuszczenia miejsca przeprowadzania imprezy masowej lub stawiania czynnego oporu:

- 1) członek służby porządkowej będący pracownikiem agencji ochrony wynajętej do zabezpieczenia imprezy, posiadający licencję pracownika ochrony fizycznej, wyprowadza przy użyciu siły fizycznej osobę, która nie podporządkowuje się wezwaniu, poza granice imprezy masowej,
- 2) członek służby porządkowej, nieposiadający licencji pracownika ochrony fizycznej, wzywa do przeprowadzenia usunięcia osoby pracownika, o któ-

rym mowa w pkt 1, lub zwraca się o pomoc do Policji za pośrednictwem kierownika do spraw bezpieczeństwa.

§ 10. 1. Przebieg czynności, o których mowa w § 7—9, członkowie służby porządkowej dokumentują notatką służbową.

2. Notatka, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać: dane personalne osoby, w stosunku do której zostały podjęte czynności, wskazanie rodzaju dokumentu, na podstawie którego określono tożsamość osoby, oraz jego numeru i serii, określenie czasu, miejsca i rodzaju tych czynności, przyczyn i skutków ich podjęcia, a także imiona i nazwiska członków służby porządkowej, którzy dokonali tych czynności.

3. Notatka podlega przekazaniu kierownikowi do spraw bezpieczeństwa, który jest obowiązany udostępnić ją na żądanie Policji.

§ 11. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 marca 1998 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobów działania służb porządkowych organizatora imprezy masowej (Dz. U. Nr 32, poz. 169).

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 2002 r. (poz. 986)

Załącznik nr 1**ZAKRES PROGRAMU SZKOLENIA DLA CZŁONKÓW SŁUŻB PORZĄDKOWYCH, NIEPOSIADAJĄCYCH LICENCJI PRACOWNIKA OCHRONY FIZYCZNEJ****BLOK OGÓLNOPRAWNY****Temat I. Przepisy regulujące zasady wykonywania zadań członka służb porządkowych**

Zagadnienia:

1. Szczegółowe zasady organizacji i działania służb porządkowych podczas imprez masowych.
2. Uprawnienia członków służb porządkowych.
3. Obowiązki ogólne członków służb porządkowych.
4. Odpowiedzialność cywilna i karna członka służb porządkowych.
5. Ochrona przeciwpożarowa imprez masowych.
6. Ochrona tajemnicy służbowej.

Temat II. Wybrane elementy prawa karnego i wykroczeń

Zagadnienia:

1. Ogólna definicja przestępstwa i wykroczenia.
2. Podział przestępstw i wykroczeń.
3. Pojęcie winy umyślnej i nieumyślnej.
4. Ogólna charakterystyka okoliczności wyłączających odpowiedzialność karną.
5. Instytucja obrony koniecznej i stanu wyższej konieczności.
6. Przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu, wolności i mieniu.
7. Przestępstwa przeciwko czci i nietykalności cielesnej.
8. Wykroczenia przeciwko mieniu i porządkowi publicznemu.

Temat III. Wybrane elementy Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia

Zagadnienia:

1. Prawa i obowiązki obwinionego.
2. Uprawnienia pokrzywdzonego.

Temat IV. Wybrane elementy prawa karnego procesowego

Zagadnienia:

1. Prawa i obowiązki świadka.
2. Uprawnienia pokrzywdzonego.
3. Ujęcie osoby.

Temat V. Wybrane elementy prawa cywilnego

Zagadnienie: Odpowiedzialność cywilna członka służby porządkowej.

Temat VI. Wybrane elementy psychologii

Zagadnienia:

1. Zapamiętywanie.
2. Budowa portretu pamięciowego.
3. Wybrane zagadnienia z teorii i praktyki zachowań agresywnych.

Realizacja tematyki bloku w ramach wykładów i zajęć praktycznych w łącznym wymiarze co najmniej 20 godzin.

BLOK: ZABEZPIECZENIE PORZĄDKU PUBLICZNEGO**Temat I. Zabezpieczenie porządku na obiektach podczas imprez sportowych, rozrywkowych i artystycznych**

1. Cel zabezpieczenia i rodzaje zagrożeń.
2. Zadania i obowiązki członka służb porządkowych w związku z:
 - 1) kontrolą osób przebywających na imprezie,

- 2) kontrolą przestrzegania regulaminu obiektu,
- 3) kontrolą przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w granicach odbywania imprezy,
- 4) ujęciem sprawcy przestępstwa lub wykroczenia,
- 5) przeglądem bagażu lub odzieży osób,
- 6) usunięciem osoby z miejsca przeprowadzania imprezy.

3. Reakcja na potrzeby widzów.
4. Postępowanie w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia:
 - 1) obsługa sprzętu i urządzeń służących ochronie przeciwpożarowej,
 - 2) ewakuacja uczestników imprezy z obiektów (stadionów, hal sportowych i widowiskowych).
5. Współpraca z Policją oraz innymi służbami w czasie zabezpieczenia porządku podczas imprezy masowej.
6. Specyfika zabezpieczenia porządku podczas imprezy sportowej.
7. Specyfika zabezpieczenia porządku podczas imprezy rozrywkowej.
8. Specyfika zabezpieczenia porządku podczas imprezy artystycznej.
9. Specyfika zabezpieczenia porządku podczas innych imprez.

10. Ćwiczenia praktyczne w czasie zawodów sportowych w obiekcie (stadion, hala sportowa).

Temat II. Zasady udzielania pomocy przedmedycznej

Zagadnienia:

1. Zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadkach zranień, krwawień tętniczych i żylnych, złamań kości, oparzeń, omdleń.
2. Praktyczne opatrywania ran, unieruchamianie kończyn, wykonywanie sztucznego oddychania i pośredniego masażu serca.

Realizacja tematyki bloku w ramach wykładów i zajęć praktycznych w łącznym wymiarze co najmniej 25 godzin.

BLOK: SAMOOBRONA I TECHNIKI INTERWENCYJNE

Temat I. Samoobrona

Zagadnienia:

1. Postawy i poruszanie się w walce.
2. Techniki wyprowadzania uderzeń i kopnięć oraz sposoby ich blokowania.
3. Padnięcia i przewroty.
4. Chwyty transportowe.
5. Uwalnianie się z chwytów i duszeń.

Temat II. Techniki interwencyjne

Zagadnienia:

1. Techniki przeglądu bagaży i przeszukiwania osób.
2. Techniki usuwania z obiektu osoby stawiającej opór.
3. Obrona przed atakami nożem i innymi niebezpiecznymi przedmiotami.
4. Współdziałanie wzajemne członków służb porządkowych w różnych sytuacjach taktycznych.

Realizacja tematyki bloku w ramach zajęć praktycznych połączonych z pokazem w łącznym wymiarze co najmniej 15 godzin.

Załącznik nr 2

ZAKRES PROGRAMU SZKOLENIA DLA CZŁONKÓW SŁUŻB PORZĄDKOWYCH, POSIADAJĄCYCH LICENCJE PRACOWNIKA OCHRONY FIZYCZNEJ

Blok ogólnoprawny w łącznym wymiarze co najmniej 20 godzin i blok zabezpieczenie porządku pu-

blicznego w łącznym wymiarze co najmniej 25 godzin, zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia.

ZAKRES PROGRAMU SZKOLENIA DLA KIEROWNIKÓW DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA

BLOK OGÓLNY

**Temat I. Podstawy prawne wykonywania zadań za-
bezpieczenia porządku i bezpieczeństwa pod-
czas imprez masowych**

Zagadnienia:

1. Pojęcia podstawowe.
2. Rodzaje imprez podlegające obowiązkowi zabezpieczenia porządku i bezpieczeństwa uczestników.
3. Zasady uzyskiwania zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej i tryb opiniowania wniosku.
4. Służby porządkowe — zasady i tryb angażowania, struktura organizacyjna, zakres działania, sposób prowadzenia dokumentacji, wyposażenie i oznakowanie.
5. Wymagania kwalifikacyjne członków służb porządkowych.
6. Uprawnienia członków służb porządkowych w zabezpieczeniu porządku i bezpieczeństwa publicznego podczas imprez masowych.
7. Odpowiedzialność karna członków służb porządkowych.
8. Odpowiedzialność karna organizatora imprezy masowej.
9. Ochrona przeciwpożarowa imprez masowych.
10. Ochrona tajemnicy służbowej.

Temat II. Wybrane zagadnienia organizacji i zarządzania

Zagadnienia:

1. Ogólne zasady kierowania zespołem ludzkim.

2. Kierowanie jako proces podejmowania decyzji.
3. Organizowanie stanowisk pracy:
 - 1) określenie zadań,
 - 2) określenie uprawnień,
 - 3) określenie odpowiedzialności.
4. System motywacji i kontroli.

Temat III. Wybrane elementy psychologii

Zagadnienia:

1. Wybrane zagadnienia z teorii i praktyki zachowań agresywnych.
2. Analiza społeczeństwa:
 - 1) pojęcie i struktura grupy społecznej,
 - 2) pojęcie tłumy i innych zbiorowości, oparte na podobieństwie zachowań.
3. Analiza ważniejszych procesów społecznych:
 - 1) współpraca służb porządkowych z uczestnikami imprezy masowej,
 - 2) konflikt interesów: służb porządkowych i uczestników imprezy masowej.

Temat IV. Wybrane zagadnienia kryminologii

Zagadnienia:

1. Ogólna charakterystyka współczesnej przestępczości związanej z imprezami masowymi.
2. Profilaktyka kryminologiczna.

Realizacja tematyki bloku w ramach wykładów i seminariów w łącznym wymiarze co najmniej 20 godzin.

BLOK PRAWNY

**Temat I. Wybrane zagadnienia prawa karnego i prawa
o wykroczeniach**

1. Zasady odpowiedzialności karnej za przestępstwa i wykroczenia.
2. Formy popełnienia przestępstwa i wykroczenia.
3. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną.
4. Przestępstwa i wykroczenia przeciwko porządkowi publicznemu i bezpieczeństwu.
5. Przestępstwa przeciwko czci i nietykalności cielesnej.
6. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu.
7. Wykroczenia przeciwko imprezom masowym.

**Temat II. Wybrane zagadnienia prawa administracyj-
nego**

Zagadnienia:

1. Uczestnicy postępowania administracyjnego — ich prawa i obowiązki.
2. Tryb postępowania administracyjnego.
3. Rozstrzygnięcia w postępowaniu administracyjnym.

Realizacja tematyki bloku w ramach wykładów i seminariów w łącznym wymiarze co najmniej 10 godzin.

BLOK ZAWODOWY**Temat I. Ogólne zasady przygotowania i prowadzenia zabezpieczenia porządku podczas imprez masowych**

Zagadnienia:

1. Zasady dokonywania analizy zaistniałych i potencjalnych zagrożeń.
2. Wybór służby porządkowej do realizacji zabezpieczenia.
3. Zasady określania organizacji, struktury i realizacji zabezpieczenia.
4. Kalkulacja i sposób dyslokacji sił i środków.
5. Określenie niezbędnego wyposażenia członków służb porządkowych w zależności od rodzaju imprezy masowej i charakteru zagrożeń.
6. Przydzielanie zadań dla członków służb porządkowych.
7. Zasady współpracy z widownią i spikerem.

Temat II. Zasady sporządzania planów zabezpieczeń oraz procedur bezpieczeństwa

Zagadnienia:

1. Wpływ charakteru imprezy masowej na kształt zabezpieczenia i służby porządkowej.
2. Analiza potencjalnych i faktycznych zagrożeń.
3. Określenie punktów ważnych i newralgicznych z punktu widzenia planowanego zabezpieczenia.
4. Zasady sporządzania planów graficznych obiektów, na których ma być przeprowadzona impreza masowa.

5. Zasady określania liczebności i struktury służby porządkowej.
6. Zasady opracowywania regulaminów porządkowych dla obiektu.

Temat III. Nadzór nad wykonywaniem zadań przez służby porządkowe i ich kontrola

Zagadnienia:

1. Rola nadzoru w pracy służb porządkowych.
2. Metody nadzoru.
3. Wykorzystanie urządzeń technicznych w kontroli pracy służb porządkowych.

Temat IV. Zasady współpracy z Policją oraz innymi służbami biorącymi udział w zapewnieniu porządku i bezpieczeństwa na imprezie masowej

Zagadnienia:

1. Określenie płaszczyzn współpracy.
2. Konflikt interesów.
3. Wzajemna wymiana informacji.
4. Prawne obowiązki współpracy.
5. Podporządkowanie służby porządkowej dowódcy policyjnego zabezpieczenia porządku.

Realizacja tematyki bloku w ramach wykładów i seminariów w łącznym wymiarze co najmniej 20 godzin.

WZÓR ZAŚWIADCZENIA O ODBYCIU SZKOLENIA

.....
(pieczęć nagłówkowa organizatora szkolenia).....
(miejsowość, data)

ZAŚWIADCZENIE Nr

PAN/PANI....., s./c., ur.
(imię i nazwisko) (imię ojca) (data)

odbył/a przeszkolenie w zakresie wykonywania zadań

.....
(członka służb porządkowych na imprezach masowych / kierownika do spraw bezpieczeństwa* wg programu określonego w załączniku nr do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 2002 r. w sprawie wymogów, jakie powinny spełniać służby porządkowe organizatora imprezy masowej w zakresie wyszkolenia i wyposażenia, oraz szczegółowych warunków i sposobów ich działania (Dz. U. Nr 113, poz. 986)) i w dniu zdał/a egzamin wewnętrzny z wynikiem pozytywnym przed komisją powołaną przez organizatora szkolenia.

Komisja egzaminacyjna:

Przewodniczący:
(imię i nazwisko) (podpis)Członkowie:
(imię i nazwisko) (podpis).....
(imię i nazwisko) (podpis)(pieczęć imienna
i podpis organizatora szkolenia)

* Niepotrzebne skreślić.